

Težko je spraviti plevel iz njive, še težje razne zmoje, napačne misli in predsodke odpraviti iz javnosti. Tekom sedanjih vojske se je že veliko govorilo in pisalo, kako neizmerno mnogo ima sedaj kmeti dohodkov, koliko denarja dobi, kako rastejo hranilne vloge pri hranilnicah itd. Človek bi mislil, da je že res zdaj napočil zlati vek za kmeta. Zlasti nekmetški stanovni vsled tega silno zavidajo kmetu, ga imajo za oderuha in glavnega povzročitelja sedanje draginje, menda se še zato nikdar ni kmeta tako sramotilo, tako sovražilo in zavidalo, natočevalo in obrekovalo kot zdaj. Seveda se tuptam bere ali sliši kako lepo donečo besedo o pomenu kmetijskega stanu za državo, to so slučaji, splošno med nekmetjskim ljudmi prevladuje sovraštvo in zaničevanje kmetijskega stanu. Toda ali je res, da kmetovanje zdaj toliko nese, ali si res kmet dela sedaj ogromne dobičke? Ako ni bil od hiše nihče vpoklican k vojakom in so potrebne delavske moči pri hiši, jih ni treba najemati, ter ni dolga in je zemlja dobra, si res lahko tako gospodarstvo sedaj nekaj več pripravi zaradi višjih cen nekaterih pridelkov. Toda koliko je sedaj takih hiš? Glede drugih gospodarstev, kjer je gospodar ali so odrasli sinovi vpoklicani, kjer je celo dolg ali bolezen, tam pa je velik dobiček nemogoč. Toda, bo mi kdo ugovarjal, resnica pa je vendar, da kmetje imajo veliko denarja, plačujejo dolge, vlagajo v hranilnice. Toda poglejmo, ali je ta denar res pravi prihranek, resnični dobiček? Za kaj pa je dobil kmet ta denar? To je skoro izključno denar za prodano živino, ker od polja (njiv) se ne dobi nobenega dobička. Splošno ni bilo pri nas odvisne živine, ki bi jo kmet lahko pogrešal, ampak moral je prodati živino, ker ni nikogar, ki bi jo oskrboval, ah pa, ker jo je oblast zahtevala, rekvirirala. Če bodo zopet redne razmere, če bo hotel kmet zopet normalno redno gospodariti, bo moral zopet si živino kupiti. Zdaj ima sicer denar, toda živine ne, ki bi jo moral imeti. In tako so konjereji za rekvirirane konje na Štajerskem gotovo dobili krog 20 milijonov K, za ostalo rekvirirano živino še menda več. Toda ali je to dobiček, prihranek, kakor delajo razni tovarnarji, liferanti, mesarji sedaj milijonske dobičke? Nikakor ne. Ta denar, ki ga je kmet dobil, je denar za prodano in inventar, za prodane potrebne stvari. In ako bo hotel zopet normalno gospodariti, si bo moral potrebno živino nazaj kupiti. A takrat, ko jo bo on kupoval, bo dražja, kakor je zdaj, ko jo on prodaja. Če jaz prodam obleko in jo hitro, če obrtnik prodaja svoje stroje in orodje, ima sicer denar, toda ali je ta denar — dobiček? Gotovo ne, ker je to samo skupiček za prodani inventar! Tudi kmet mora sedaj potrebne stvari prodajati, ki pa jih za redno gospodarstvo potrebuje in jih bo moral nazaj kupiti. Tudi se sedaj nič ne kupuje, nič ne popravlja, ne stavi, se ne ženijo in ne prodajajo posestev, za kar se v rednih razmerah potrebujejo in izdajajo velike denarne svote, ki zdaj čakajo na te priliko. Njivo pa, kakor že omenjeno, ne prinašajo dobička. V našem okolju n. pr. bode malo kmetov, ker je letina slaba, ki bodo imeli za prodajo čez 1000 kg zrnja. Toda če vzamemo povprečno za posestnika 1000 do 2000 kg zrnja, bi za to dobil krog 300 do 600 K. Če se napravi natančen račun pridelovalnih stroškov, bo teh 300 do 600 K pomenilo prej zgub kot dobiček! Na celotnem svetu ne bo mogel kmet dobiti nikogar, ki bi mu hotel za 300 do 600 K obdelati vse polje, se toliko truditi, ko se je moral on s svojim poljem celo leto! Svota, ki jo dobi za zrnje, ne zadostuje niti za plačo težakom, a kje so davki, obleka itd.? In kako drago mora ubogi kmet plačati to, kar mora kupiti. Za to, kar on prodaja, so določene najvišje cene, za to pa, kar on kupuje, jih večina nima! Če hoče n. pr. obleči in obuti 6 otrok, potrebuje najmanj 800 do 1000 K! Pa primerjaj s tem, kar dobi za svoje pridelke iz njiv! Naj se torej ne zavida in ne preklinja kmeta! Na bojišču in doma on največ trpi, največ žrtvuje. Dobitek od njegovih žrtev imajo in bodo imeli samo drugi. Če bi poznali kmetijske razmere v sedanjem času, bi mu ne očitali tolikokrat prevelikih dobičkov, našli bi jih drugod!

Pomanjkanje bikov.

Nakupovalci živine pri nakupovanju navadno ne gledajo na gospodarske potrebe, ampak pokupijo vse, kar je le količaja pripravno za klanje. Na ta način je prišlo v naših krajih do velikega pomanjkanja bikov, kar utegne tekom časa biti naravnost usodopolno za našo živinorejo. Cele občine so brez bika. Število licenciranih bikov je v naših krajih že itak od nekdanj daleč premalo, ker je način, kake bika se pri nas licencira, naravnost čuden. Naraščaj pa pokupijo nakupovalci živinoprometnega zavoda. Odkod so bodo dobili biki-plemenjaki? Čudimo se, da se dežela, kmetijska družba ali deželni živinorejski nadzornik g. Jelovešek ne zavzame za to perečo vprašanje. Se bolj se pa čudimo, da je osrednji odbor štajerske c. kr. kmetijske družbe subvencije za bika znižal. Zadnji "Gospodarski Glasnik" namreč naznaja, da je osrednji odbor sklenil radi visoke cene plemenske živine znižati subvencijski prispevek pri nakupu plemenskega bika od 40 na 20%, tako da mora odslej prevzemnik plačati za bika 80% kupnine. Po

našem mnenju bi se morali radi visokih cen bikov-plemenjakov subvencijski prispevki celo zvišati a ne znižati. Kdo pa se še bo odslej rad pečal z rejo subvencioniranih bikov? Saj bik navadno namanj nese. Če bo tako šlo naprej, bo nazadnje vsak okraj imel samo par bikov. In kaj bo potem? Pozivamo osrednji odbor kmetijske družbe, da svoj tozadevni sklep spremeni in določi vsaj tako visoke subvencije, kot dosedaj, če že radi pomanjkanja potrebnih sredstev ne more dajati višjih prispevkov.

Čudno je tudi, da se je varščino za merjasec zvišalo od 60 na 100 K in za ovce in koze od 35 na 60 kron.

Naše žrtve za domovino.

Iz župnije St. 11j v Slov. gor. je padlo za dom in cesarja že nad 60 mož in mladeničev. Zadnji teden je došlo uradno poročilo, da sta dne 11. julija na gori Monte Interroto žrtvovala svoje življenje vrli mladenič Janez Tišler iz Ceršaka in oženjeni posestnik Jakob Čepek iz Selnice. Čepek je bil zaveden mož, zvest volilec naše stranke ter obče priljubljen židar.

Došla je vest, da je dne 14. septembra padel junaške smrti sanitetni vojak pešpolka Pavel Obrovnik, doma iz Ruš pri Mariboru. Bil je zadet od sovražne mine v glavo. Pri vasi Lokvica je žrtvoval svoje mlado življenje. Bil je nad vse pridni in pošten mladenič v 25. letu cvetja svoje mladosti. Svoje zadnje pozdrave je izročil že v smrtnem boju sanitetnemu vojaku-prijatelju Ferdu Kovačiču, ki naj veljajo vsem ljubim domačim v domovini. Pri oči mi je imel sovražnika, v srečo pa Boga, cesarja in domovino. Njemu veljajo besede sv. pisma: "Njegova smrt je bila sijajna, umrl je pred obličjem božjim, zaspal je v Gospodu!"

Svoje mlado življenje je dal za domovino koncem meseca septembra na Goriškem v brambli naše slovenske zemlje proti izdajalskemu Lahu komaj 19 let stari mladenič Janez Krajnc iz Vitanja. V službi je bil pri pionirskem oddelku v Ptuj. Vsak, kdor ga je poznal, ga je spoštoval zavoljo njegove pridnosti in značajnosti. Zojet se je zmanjšal krog tistih, ki so čast, up in ponos cele župnije. Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

Iz St. Petra pri Mariboru se nam piše: Na južnopolni fronti je padel Janez Muršek, še komaj 19 let star. Bil je jako marljiv ud našega bralnega društva in izvrsten tamburaš. V Gradcu se zdravi Mihael Budja, kateremu je laška granata razbila spodnjo čeljust. Težko govori in še bolj težko zavziva jedi. V prvi in roko je zadel Alojzij Krajnc-Bombekov, vodja naših najmlajših svetilcev in naših mladeničev pri bralnem društvu. Izvredno lepo je oskrboval službo knjižničarja. Pod njegovim vodstvom so vprizorili mladeniči dve krasni igri ob pustu in ob Veliki noči. Mati gorska naj varuje in čuva naše vojake!

Trapist Jakob Marčič, doma od Sv. Lovrenca na Dravskem polju, piše s kraškega bojišča z dne 5. oktobra: Dragim čitateljem "Slovenskega Gospodarja" naznanjamo, da smo minule dni izgubili dva blaga in hrabra mladeniča iz oddelka strojnih pušk. Prva žrtev je bil Simon Pobežin iz Rogaske-Slatine. Bil je neustrašen, pri svojih tovariših zelo priljubljen. Padel je od zračnega pritiska mine ter tako omamljen izdihnil svojo dušo za dom in cesarja. Zalujočim njegovim domačim pa naj veljajo besede apostola Pavla: "Zvesto sem se bojeval, svoj tek dokončal, zdaj pa mi je pripravljena krona pravice." Drugi je bil Cetin Ivan iz Kapel pri Brezicah. Bojeval se je kot oni hrabro od maja 1915 do dne 3. oktobra 1916, ko se je preselil v večnost, zadet kot prvi od mine. Starše in domače naj tolaži ljubi Bog in rajnega junaka zvestoba do domovine. Artilerijski ogenj se je zopet pomnožil, 1., 2. in 3. tega meseca je bil izredno hud. Z vso močjo napenja sovražnik svoje sile, a junaki 3. zboru, ki stražijo to fronto, stojijo neomajani tam kot vedno. Naj buta z glavo ob kamenje Italijan, enkrat si jo bo gotovo strl in ponehal. Vsem iskrene pozdrave: Marčič J., Zogan Ivan od Sv. Vida pri Grobelnem, Hostnik A., desentnik, Tolas Franc, poddesentnik, vsi od oddelka strojnih pušk.

Domovini na oltar je dne 2. septembra položil svoje mlado življenje mladenič Jakob Reih iz Bačkove, župnije Sv. Benedikt v Slov. gor.

Iz St. Lovrenca na Dravskem polju nam pišejo: Zopet je bridka izguba zadela vrsto naših mladeničev. Poveljstvo celovškega domobranskega polka je dne 17. oktobra naznanilo Finžgarjevi rodbini: Žalostno dolžnost imamo. Vam naznaniti, da je Vaš sin Rudolf Finžgar dne 12. oktobra od zavrtnih sovražne krogle zadet umrl junaške smrti. Umrl je pri zvestem izpolnjevanju svoje samaritanske službe, ker je, ko ga je krogla zadela, ravno obvezoval nekega ranjenega tovariša. Zelo nam je žal zanj, eden najpridnejših naše stotnije je zopet šel! Slava njegovemu spominu! Zopet eden najpridnejših, vsklikamo tudi njegovi znanci in prijatelji! Bil si, dragi Rudolf, veselje in upanje Tvojih dobrih starišev, pa tudi domovina je s Teboj zgubila veliko nad. Bil je v kmetijski šoli, služil je vojake, a kakoršnega ga je dobra mati odposlala, takšen se je vrnil: veren in naroden, vedno je ohranil priprostost, lju-

lezen do domače hiše, do kmetijskega življenja in do dela, a tudi dovzeten za vsak pameten zdrav napredek. Bil je vrl član Marijine družbe in odbornik naše Mladeniške Zveze. Bil je olikovan s svetinjo Rdečega križa in s srebrno hrabrostno svetinjo. S starši, brati in sestrami žalujejo tudi Tvoji znanci in prijatelji, ki so Te spoštovali in ljubili, težko Te bomo pogrešali. Tvoja mila podoba nam ne izgine iz spomina. Dobrotni Bog tolaži Tvoje domače. Ti pa, upamo, že vživaš plačilo usmiljenega Samarijana, čegar službo si čez dve leti opravljal pri ranjenih na vseh avstrijskih bojiščih!

Svoje mlado življenje je žrtvoval za domovino in cesarja vrl mladenič četovodja Janez Bezjak, doma iz Bukovec pri Ptuj, star 22 let. Italijanska krogla mu je pretrgala nit mladega življenja. Za padlim Janezom ne žalujejo samo domači, ampak sploh vsak, ki ga je poznal. Bil je zelo priljubljen pri celotnem našem polku in posebno pri svojih prijateljih, kateri ga bodo zelo težko pogrešali. Zatorej mu kličemo vsi še ostali njegovi prijatelji: Spavaj mirno, dragi prijatelj! Spavaj v kraški zemlji, dokler Te ne zbudi glas trobente k večnemu vstajenju. Ivan Tement, desentnik, Franc Kukovec, poddesentnik, Franc Janžekovič, pešec, Jakob Muršič, pešec, Ivan Janžek, pešec, vsi od 1. pp.

Na južnem bojišču je dne 3. septembra popoldan ob 3. uri sovražna granata pretrgala nit življenja vrlému 19letnemu mladeniču Francu Vrhnjaku iz Pameč pri Slovenjem gradu. Starši so bili ponosni na njega, ker je bil res vzor pridnega mladeniča. Rajni ni imel sovražnika, pač pa ga je vse ljubilo zaradi tihega in mirnega značaja. Z vsakomur je bil prijazen, proti poslom in delavcem jako darežljiv. Ko je došla žalostna vest, da je Franc padel, niso žalovali le bratje, sestre in sosedi, temveč cela fara. Rajni je bil tudi vrl narodnjak. Pri narodnih prireditvah se je pokazal kot eden najboljših igralcev.

Žalostna novica je zadela Magdaleno Veselko v Koračicah, župnija Sv. Tomaž pri Ormožu. Prišlo je žalostno poročilo, da je na južnem bojišču dne 14. oktobra padel njen sin Jožef Veselko. Služil je pri 87. pp.

Tudi občina Ivajnsčevci je dala do sedaj 85 vojakov pod orožje. Med njimi se šteje 10 mrtvih in 4 vjeti. Mrtvi so: Jožef Teni, Leopold Poštovan, Anton Ferš, Martin Kozar, Mihael Babošek, brata Ivan in Franc Hojs, Ivan Rožman, Ivan Maruško, in Andrej Kajdič.

Vsem tem padlim slovenskim junakom naj bo trajen spomin!

Rumunsko bojišče.

Dne 19. oktobra je general Mackensen s svojo bolgarsko-turško-nemško armado prišel v Dobručo z ofenzivo. Dne 20. oktobra so Bolgari in njih zavezniki vdrl v glavno sovražno postojanko na črti južno od Rašove (ob Donavi)—Agemlar—Tuzla. Ta dan so Bolgari vkorakali tudi v mesto Tuzlo ob Crnem morju in zavzeli nekatere važne višinske postojanke severno od prej imenovane črte. Vjeli so pri tem kakih 3000 Rusov in Rumunov. V soboto, dne 21. oktobra, so izvojevale Mackensenove čete odločilno zmago nad Rusi in Rumuni. Sovražnik se je umaknil iz svojih starih postojank dalje v smeri proti severu. Bolgari so zavzeli zopet dve važni oporišči: Toprajzar in Kobadinu. Naslednji dan dne 22. oktobra je že bolgarska konjenica vkorakala v važno obmorsko mesto Konstanca, ki je glavna in končna točka najvažnejše rumunske železniške črte, ki veže Bukarešto s Crnim morjem. Z zasedenjem Konstanca je Rumunija takorekoč v srce zadeta. Rumunsko-ruska armada v Dobruči je na celi črti na umiku. Mackensenove čete jo neprestano zasledujejo. V ponedeljek, dne 23. oktobra, sta padli tudi mesti Rašova in Medžidiya (nekako v sredini bojne črte ob železnici Konstanca—Crnavoda) v bolgarsko mesto. Dne 24. t. m. so stali Bolgari že pri mestecu Caramurad, 25 km severozahodno od Konstanca.

Avstrijske čete so zadnje dni pričele tudi s Sedmograškega prodirati v Rumunijo. Dne 23. oktobra so po večdnevni srđitih bojih za gorske prelaze južno od Brašvega zasedle rumunsko mestoce Predeal. Prodiramo tudi južno od prelaza Crvena veža na rumunsko tla.

V Rumuniji je nastalo vsled naših zmag veliko razburjenje. Neprestano se vrše velika posvetovanja državnikov in vojskovodij. Praviijo, da ima sedaj vrhovno vodstvo rumunske armade v rokah francoski general Berthelot.

Bolgari zasedli Konstanca.

Bolgari so v nedeljo, dne 22. oktobra, popoldne ob 1. uri zasedli Konstanca, važno točko za ruske dovoze, oporišče za ruske pomožne sile in edino rumunsko pristanišče, ki je z železnico zvezano z notranjostjo dežele. Prestriba rumunske dobroške armade je postala sedaj zelo težavna.

Poročilo o zavzetju velikega rumunskega morskog pristanišča Konstanca je povzročilo v Bukarešti in v celi Rumuniji veliko pobitost in ne bo-

ostalo brez velikega vtisa na razpoloženje v četverosporazumovih deželah. Kak polom za pred nekaj mesecev tako cvetočo Rumunijo! Med tem, ko so bile rumunske armade kljub pomoči ruskih čet v Dobruči poražene, postopa ruski zaveznik z daželo zelo prezirljivo, jo gospodarsko izkorišča in zlorabi kot osvojeno zemljo. Moldavija je že sedaj za Rusijo — razširjena Besarabija. Vse je prišlo, kakor je priti moralo.

Osvojitev Konstanca pomeni politično, da je narčni, vpasti čez Rumunijo v Bolgarijo in zagotoviti rusko gospodstvo nad Turčijo po poti na suhem, padel v vodo. Rusom je pot v Carigrad zaprta! Zmaga pri Konstanci je povzročila, da je eden najvažnejših vojnih ciljev Rusije in četverosporazuma postal nedosegljiv.

Zmešnjava na sovražnem levem krilu.

Bolgarske čete so na svojem desnem krilu vrgle sovražnika s tako silo nazaj, da je rumunsko-rusko levo krilo ob Črnem morju bilo nenadoma vrženo ob svoje lastno središče. Nastala je grozna zmešnjava. Rumuni in Rusi so streljali na svoje lastne čete. Vse je bilo zmešano v velik klopčič. Sovražna armada je bežala v groznem neredu. Naši so jim pa sledili trdno za petami. Bolgari se niso zmenili ne za dež, ne za sneg, ne za grozno blatno ceste. Le naprej, le naprej! V zasedenih krajih so naše čete v Dobruči uplenile toliko najboljših moke, žita in kruha ter konzerv, da to cela naša dobruška armada več mesecev do dobra preskrbljena s potrebnimi živili.

Konstanca glavno skladišče sovražnih čet.

Rumuni in Rusi so smatrali Konstanco kot postojanko, ki se sploh ne da zavzeti. V Konstanci so se nahajale glavne zaloge sovražnih čet v Dobruči. Ogromna skladišča streliva, žita, moke, kave, tobaka, obleke, obuval so skoro prenapolnjena. Bolgarski naval na Konstanco se je izvršil tako nepričakovano, da Rumuni in Rusi niso niti mislili na to, da bi mesto izpraznili. Rumunska vlada je za napravo pristanišča in skladišč v Konstanci izdala samo leta 1912 70 milijonov. Skoro vsa rumunska trgovina je osredotočena v Konstanci.

Predeal in Črna veža.

Naši so dne 23. oktobra južno od Brašovega vdrli na rumunsko tla in po hudih bojih za gorske prelaze zavzeli rumunsko mesto Predeal, znano letovišče lahkoživih rumunskih in ogrskih gospodov. Južno od Predeala so naši južno od Sibinja že prekorčili mejo ter se polastili enega najvažnejših prehodov na rumunsko tla, prelaza Črna veža.

Zasedena mesta.

Konstanca šteje blizu 10.000. Medžidija 5.000, Rašova 3000, Tuzla 4000 in Predeal 1500 prebivalcev. Mesto Medžidija je mesto kužnih bolezni. Leta 1875 je Medžidija že štela 25.000 prebivalcev, a leto za letom umrje v tem mestu in v okolici grozno veliko ljudi na raznih kužnih boleznih.

Rusko bojišče.

Kakor se trudijo ob Sommi Angleži in Francozi v večji del brezuspešnih bojih, tako naskakujejo tudi Rusi že tedne in tedne naše postojanke zapadno od Lucka in v Galiciji. Dočim pa dosegajo Francozi in Angleži vsaj delne uspehe, nimajo Rusi sreče. Na volinjski fronti niso napredovali niti za ped, v Galiciji pa izgubljajo polagoma jarek za jarkom na zapadnem bregu Narajovke. Tako so dne 21. oktobra zopet izgubili kakih 10 km dolgo črto ob Narajovki med Svistelniki in Skomorohi Novimi, kakih 20 km severno od Haliča. V Karpatih je položaj naših čet ugoden.

Sneg in mraz.

Na sedmograškem gorovju, v Karpatih in deloma tudi v Galiciji in Voliniji je zapadel debel sneg. Mraz je zelo občuten.

Ruski naval.

Poddesetnik Mihael Konečnik piše Jožetu Konečniku v Smihel nad Mozirjem: Dragi bratrance! Novega ni sedaj nič, zato moram poseči nekoliko nazaj in ti opisati boje pred dobrim mesecem. Nastopil je dan 20. sept., kateri bi po mnenju Moskala že moral biti naš poslednji. Komaj se je nekoliko svitalo, smo dobili povelje: „K orožju!“ Točno ob pol 6. uri so zagrmeli sovražni topovi. Prvi strelji so prihrumeli proti našim postojankam kakor goreči zmaji. Tem so sledili drugi ter tako naprej, da se ni več razločeval strel od strela, podobno je bilo groznemu grmenju. Zemlja se je tresla kot list na drevesu. Iz

več sto topov je Rus bruhal na nas s tako silo, da sem si mislil, da mora biti nas vseh konec. Debela drevesa so žvižgala po zraku kot metulji. In ta strahna borba je trajala do ¼ dveh popoldne. Ob ¼ dveh je ogenj naenkrat ponehal. Nastalo pa je silno vpitje „Hule! Hule!“, ki so ga zagnali Moskali, ki so se približali in napadli naše postojanke. A mi smo jih sprejeli hladno in trezno z brezštevnimi pozdravi naših svinčenk. To je bil pogled! Padale so glave kot trava pod ostro brušeno koso. Streljali smo s tako naglico, da je moral sovražnik hitro pobrisati nazaj. Pot za njimi pa je pokrivalo nebroj mrličev. Tako je prejel, kar je nameraval. Tudi nam ni smrt popolnoma prizanesla, a vendar so bile naše izgube v primeri s sovražnimi izgubami neznatne. Na jezo, da ni nič opravil, je vsul ogenj zopet po nas iz vseh svojih topov, a je po preteku dveh ur ponehal. Tako je minil ta dan, ki je bil mnogim poslednji. Jaz sem bil z poveljnikom rojne vrste, desetnikom in četovodjem skupaj. A nazadnje sem ostal sam na svojem mestu zdrav, ona dva sta bila oba ranjena.

Slovenski dragonci v Galiciji.

Poroča dragonec Franc Korošec

Jesen je zopet tu! Kakor neprodiren pajčolan leži megla po nepreglednih galiških poljanah. Se le kadar je sonce že visoko, se megla razprši in naše oko se željno upre po teh planjavah, ki so nasičena s krvjo tolikih borilcev in kjer se dvigajo grobovi tolikih junakov.

Tudi lastovke so se že jelo zbirati, da skupno odlete proti jugu. Naročil sem jim, da naj, kadar polete mimo naših domov, izroče pozdrave vsem, posebno onim, ki nas tako težko čakajo. Ako so me slišale, ne znam.

Ah, kako prijetno bi zdaj bilo doma! Delo na polju in trgatve, vse to vzbuja misli na one lepe dneve iz prejšnjih mirnih dnih.

Postavljeni smo na prednje straže. Ni tu mnogo zabave več, ker Rusi zadnje dni malo napadajo. Le tuintam se še priplazi kaka patrulja, katero v kratkem in srčitem boju zapodimo v beg. Pusto in dolgočasno nam je, vedno imamo le isto službo, prežimo noč in dan na straži. Razvedrilo nas le pisma in pa časopisi. Za cerkvene obiske pa ne najdemo mnogo priložnosti, pač pa se sami večkrat spomnimo na Boga in najčistejšo Devico. Priporočamo se tudi vsem domačim v molitev!

Iskrene pozdrave vsem bralcem in bralkam „Slovenskega Gospodarja“ pošiljajo slovenski dragonci: Franc Korošec, Mihael Hlastič, Ivan Rubin, Alojz Rep, Lovro Jan, Jožko Knez in Franc Podkrižnik.

Jednajst Sloven ev premagalo močno rusko patruljo

Izvirno poročilo iz ruskega bojišča dne 10. okt.

Bili smo sami slovenski fantje nekega dne zjutraj ob sedmi uri zbrani v naši postojanki. Prišle so ruske patrulje pred nas slovenske fante, ki smo tu stali v zakopih v temnem gozdu. Sovražna patrulja bi nas bila rada zajela, pa se ji ni posrečilo. Urno smo jih odbili z našimi čvrstimi močmi. Bilo nas je samo 11 mož. Naše puške so bile zelo gorke, ker smo sovražniku z neprestanim ognjem dobro nabrusili pete. Imeli smo izvrstnega poveljnika, četovodjo Holcapla.

Vsem znancem in prijateljem ter čitateljem našega „Slov. Gospodarja“ pošiljamo pristrčne pozdrave iz ruske bojne črte, kjer stojijo hrabri slovenskošajski in kranjski slovenski dragonci. Četovodja F. Holcapfel, doma od Sv. Ane v Slov. gor.; Zmazek Franc, iz Godemarec pri Ljutomeru; Anton Rihtar iz Dobrne pri Celju; Sušnik Valentin iz Gočove v Slov. gor.; Lustik Peter iz Dobnskega pri Ljubljani; Engelbert Goltes iz Slov. Bistrice; Franc Marčič iz Spodnje Polskave pri Pragerskem; Kirbos Jakob iz Gornje Voličine; Pečar Leopold od Sv. Leartia; Gornik Franc, od Sv. Križa pri Mariboru in Franc Fermulšek iz Poljčan.

Italijansko bojišče.

Na primorski fronti je vladal od 13. do 23. oktobra večinoma mir. Na obeh straneh so se pripravljali na bodoče boje. In dne 23. oktobra pravi naše uradno poročilo, da je postal topovski ogenj zopet besnejši. Ali je to predznak devete italijanske ofenzive?

Na Tirolskem so se v preteklem tednu vršili živahni boji v južnovzhodnem kotu pri gori Pasubio in vzhodno od Tridenta. Italijani so sedaj svoje napade opustili.

Slava avstrijskim zrakoplovcem!

Iz italijanskega bojišča nam pišejo mladeniči od oddelka strojnih pušk:

Bil je prijazen jesenski dan 14. oktobra, ko se je predznil pripluti sovražni zrakoplov čez našo mejo da bi si ogledal našo slovito tirolsko deželo. To-

da sreča mu ni bila mila. Pozabil je, kaj se je bilo zgodilo dne 24. septembra z njegovim tovarišem, ko je priplul na našo stran in so ga spravili k počitku na avstrijsko zemljo naši hralgi letalci. Kar se je zgodilo dne 24. septembra s sovražnim zrakoplovom, to ga je čakalo tudi danes.

Bilo je okoli 5. ure popoldne, ko se zasliši nekaj glasov avstrijskih topov. Nad njimi se suče sovražni zrakoplov, kateremu se takoj pridružita 2 avstrijska; kmalu ga obdasta vsak od svoje strani. A že slišimo strojne puške in vidimo, da že gre sovražno letalo k počitku na avstrijsko zemljo. Vsi vojaki, gledalci tega prizora, so zakričali, vsak v svojem jeziku, slavo avstrijskim zrakoplovcem.

Kakor se spusti pri nas na Štajerskem škripanček na njivo, tako naglo se je spustilo sovražno letalo na tla in se upižilo na glavo med kamenite plošče. Posebno nas je bilo veselje, ko smo slišali, da imajo naše strojne puške tudi v zraku posebno dober uspeh.

Srčne pozdrave pošiljamo vsem čitateljem našega „Slovenskega Gospodarja“ pešci od oddelka strojnih pušk: Franc Ribič od St. Jurija ob Taboru, Anton Znidar iz Makol pri Poljčanah, Ivan Reznik iz Petrovč pri Celju.

Metaleci min na Krasu.

(Izvirni dopis iz bojišča dne 11. oktobra.)

Osmo ofenziva našega laškega sosedu divja kakor najhuši vihar na morju. Topovi vseh kalibrov bljujejo svoj ogenj na nas, tako da je vse zamleto v prah. Mi se še zmiraj držimo v naših starih postojankah. Seveda se je tukaj težko živemu bitju držati, ker na vsak meter zemlje pade več granat. Od ranega jutra do poznega večera pojo topovi svojo smrtonosno pesem.

Drugič bom o tem več pisal. Mi smo tukaj mnenja, da so italijanske sile že izčrpane in bo kmalu ponehalo to grozno divjanje. (Ker je med tem osma ofenziva res že ponehala, vidimo, da so naši vojaki dobri poznavalci razmer na fronti. Op. ured.) Pozdravljamo v domovini vse naše roditelje, brate in sestre in tudi vsa poštena slovenska dekleta. Franc Lubaj iz Ptuja, Jakob Čelofiga iz Slivnice, A. Kokol iz Maribora in Jožef Krotel iz Pilštanja, metalci min na Krasu.

Macedonsko bojišče.

Borba za Bitolj postaja vedno hujša. 65.000 Srbov ter več francoskih in ruskih čet napada bolgarske postojanke ob reki Crni ter južno od Bitolja. In tej premoči se je posrečilo doseči v začetku nekaj vspohov na tej fronti ter potisniti bolgarsko desno krilo nekoliko nazaj proti Bitolju. Bolgarom so prisločile na pomoč avstrijske in nemške čete in prodiranje Sarraillove armade na tej črti je popolnoma ustavljeno. Bitolj se nahaja slejkoprej trdno v bolgarski oblasti. Sarraill zbira nova ojačenja, s katerimi namerava udariti s pomnoženo silo na Bitolj.

Srbski uspeh?

Francosko uradno poročilo z dne 20. oktobra pravi, da se je na fronti ob Strumi do Vardarja sedaj razvil silen artilerijski boj. Na levem bregu reke Črne, ki teče južnovzhodno od Bitolja, nadajujejo Srbi svoje prodiranje proti severu. Z naskokom so vzeli visoko planoto in vas V. Keselo ter prisilili tu močne bolgarske čete do umikanja. Srbi so vplnili 3 topove in več strojnih pušk.

Francosko bojišče.

Vsled velikih rumunskih porazov na Sedmograškem in v Dobruči so se vršila te dni v francoskem obrežnem mestu Boulogne velika vojna posvetovanja četverosporazumovih držav, na katerih so baje sklenili razbremeniti Rumunijo s pomnoženimi navali na nemške postojanke na francoskem bojišču, a na balkanskem bojišču pa z vzajemnim delovanjem zboljšati vojni položaj Rumunije. Zadnje dni napadajo angleško-francoske čete na francoskem bojišču od morske obali notri do Verduna nemške postojanke z neverjetno silo, toda brezuspešno. Pred Solun so pdešle nove četverosporazumove čete.

Grčija.

Grčija leze vedno bolj v brezno četverosporazuma. Izgubila je svoje brodoge. Sedaj vedno bolj izgublja tudi svoje vojaštvo. Venizelos je odredil vojaške nabore na otoku Kreta in na drugih grških otokih. Vspen naborov je ugoden. Nadalje je odredil mobilizacijo letnikov 1913 in 1914 v Novi Macedoniji in na vseh grških otokih. Tudi od atenske posadke se je pridružilo Venizelosu več tisoč mož. Venizeloso ministristvo je baje stavilo Bolgariji ultimatum zahtevo, da naj Bolgarija takoj izprazni zasedeno gr-